

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (I. Brai)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)

Î N C H E I E R E

21 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Angela Berladean,
reprezentată de avocatul Teodor Guțu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Berladean
împotriva Nataliei Cotoman privind revendicarea bunurilor materiale din posesie
străină și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 08 septembrie 2016, Angela Berladean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Cotoman, solicitînd revendicarea bunurilor materiale, și anume: 1) dormitor italian de culoare neagră cu oglinzi și dulap-triumo cu oglindă la prețul de 1000 euro; 2) pat-sofa din piele naturală, de culoare vișinie la prețul de 700 euro; 3) dulap pentru îmbrăcăminte din lemn natural, cu două oglinzi la prețul de 8000 lei; 4) covor german cu flori mășcate la prețul de 5000 lei; 5) masă cu oglindă pentru calculator la prețul de 2000 lei; 6) scaun-fotoliu, de culoare neagră, pentru calculator la prețul de 2500 lei; 7) pled german cu două perne de culoare cafenie-deschis la prețul de 4500 lei; 8) tumbă-ceas de sticlă cu lumină și plafon la prețul de 1500 lei; 9) aparat telefonic cu sistem de apreciere a abonaților la prețul de 1000 lei; 10) televizor la prețul de 500 lei; 11) trei lustre la prețul total de 1250 lei; 12) Trei icoane la prețul de 1250 lei; 13) un serviz pahare la prețul de 250 lei; 14) o vază din ceramică la prețul de 600 lei; 15) un serviz tacâmuri (farfurii, talgere) la prețul de 800 lei; 16) două complete de perdele (în odaie și la bucătărie) la prețul de 600 lei; 17) cerc pentru gimnastică la prețul de 500 lei; 18) un geamantan (pe roțile) pentru călătorii la prețul de 800 lei; 19) vazon (mare) cu floare de Ficus la prețul de 2000 lei, sau încasarea contravalorii acestora, care constituie 1700 euro și 33 050 lei.

La data de 08 februarie 2017 de către Angela Berladean a fost înaintată cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, prin care a mărit cuantumul acțiunii, solicitînd suplimentar la bunurile indicate în cererea inițială, restituirea și a unui tablou pictat, la prețul de 3000 lei, sau încasarea contravalorii bunurilor, care constituie 1700 euro și 36 050 lei.

A mai solicitat, și obligarea Nataliei Cotoman să transporte bunurile materiale ce aparțin Angelei Berladean din s.Mereni, r-nul Anenii Noi în mun.Chișinău, pentru a fi predate reprezentantului care va fi numit, sau să fie dispusă încasarea eventualelor cheltuieli pentru transportare, montare, încărcare-descărcare, în sumă de 2 500 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 10 ianuarie 2010, avînd necesitate de gazdă, prin intermediul unui anunț din ziarul „Makler”, a găsit o gazdă pe str.xxxxxxx, prețul chiriei 3000 lei lunar, cât și plata pentru servicii comunale. A închiriat apartamentul de la pârâta Natalia Cotoman pe termen nedeterminat. Plata pentru chirie au convenit să o achite odată pe an, pentru 12 luni, ultima plată fiind efectuată la data de 10 ianuarie 2014.

Apartamentul era compus dintr-o odaie, după reparație, nu era mobilat, din care considerente a instalat în apartament propriul mobilier și alte bunuri materiale în valoare totală de 1700 Euro, conform cursului la data de 07 septembrie 2016 constituia suma de 37 545,86 lei și 33 050 lei, iar în total bunuri în sumă totală de 70 595,86 lei.

Deoarece dînsa a fost anunțată în căutare și și-a schimbat locul de trai, nu a reușit să-și ia bunurile din apartament, iar ulterior când a venit după bunuri a observat că pârâta a schimbat lacătul la ușă, ulterior, în urma solicitărilor în adresa pârâtei de a-i restitui bunurile, acestea nu s-au soldat cu succes.

La 09 mai 2015, a fost reținută și plasată în Penitenciarul nr.13, mun. Chișinău, iar ulterior condamnată la 8 ani și 6 luni privațiune de libertate, astfel, până în prezent nu a reușit să-și ridice bunurile materiale de la pârâta Natalia Cotoman.

Pîrîta Natalia Cotoman, unilateral, fără a coordona intenția sa cu reclamanta ori reprezentantul acesteia, a transportat și depozitat, bunurile materiale enumerate în cererea de chemare în judecată în s.xxxxxx, unde acestea se află și în prezent.

Prin hotărârea din 31 iulie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Angela Berladean împotriva Nataliei Cotoman.

S-a obligat Natalia Cotoman să restituie Angelei Berladean lucrurile personale ale acesteia, care au fost ridicate la 31 iulie 2014 din apartamentul nr.30, situat în xxxxxxx, și anume: 1) dormitor italian de culoare neagră; 2) pat-sofa din piele naturală, de culoare vișinie; 3) dulap pentru îmbrăcăminte din lemn natural, cu două oglinzi; 4) masă cu oglindă pentru calculator; 5) scaun-fotoliu, de culoare neagră, pentru calculator; 6) pled german cu două perne de culoare cafenie-deschis; 7) tumbă-ceas de sticlă cu lumină și plafon; 8) aparat telefonic cu sistem de apreciere a abonaților; 9) televizor; 10) trei lustre; 11) trei icoane; 12) un serviz pahare; 13) o vază din ceramică; 14) un serviz tacâmuri (farfurii, talgere); 15) două complete de perdele (în odaie și la bucătărie); 16) cerc pentru gimnastică; 17) un geamantan (pe rotile) pentru călătorii; 18) vazon (mare) cu floare de Ficus; 19) tablou pictat.

În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

S-a dispus încasarea de la Natalia Cotoman, în folosul statului, taxa de stat în sumă de 150 lei.

Prin decizia din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Teodor Guțu, în interesele Angelei Berladean, fiind menținută hotărîrea din 31 iulie 2017 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Berladean împotriva Nataliei

Cotoman privind revendicarea bunurilor din posesie străină și repararea prejudiciului material.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat că concluzia instanței de fond este corectă. A reținut că Natalia Cotoman a recunoscut că 19 obiecte din cele 20 indicate de Angela Berladean, se află în administrarea ei în acea stare în care au fost ridicate și este gata să le restituie, iar în conformitate cu art.123 alin.6 Cod de procedură civilă, partea este degrevată de obligația de a proba aceste circumstanțe, pe care cealaltă parte nu le-a negat.

Referitor la cerința respinsă din acțiune, și anume de revendicare a pretinsului covor cu prețul de 5000 lei și de încasare a prejudiciului material, instanța de apel a indicat că, Angela Berladean pretinde restituirea acestuia contrar dispozițiilor art.118 Cod de procedură civilă, fără a fi demonstrat precum că acest bun s-a aflat în proprietatea sa, fără a se anexa vreo probă materială în acest sens or, acest bun a cărei revendicare se solicită nu se deține de către Natalia Cotoman nelegitim, nefiind făcută nici dovada existenței unui asemenea bun în apartamentul intimatei.

Angela Berladean a declarat că nu are nici o dovadă a procurării covorului pretins, între părți nefiind încheiat un careva contract în formă scrisă privind chiria apartamentului sau instalării în el a anumitor lucruri, din care considerente, Colegiul civil a calificat această cerință ca fiind neîntemeiată, pasibilă respingerii.

Cu referire la cerința de încasare a prejudiciului material, Colegiul civil a indicat că este neîntemeiată, în condițiile în care lipsesc temeiuri legale de a obliga pârta să restituie contravaloarea bunurilor, odată ce aceste bunuri sunt prezente, lipsesc date ce ar demonstra deteriorarea acestora din vina pârteii, iar instanța de fond a admis cerința de restituire a bunurilor cu excepția unui covor cu prețul de 5000 lei în privința căruia nu s-a făcut dovada deținerii nelegitime a acestuia de către Natalia Cotoman.

Cu referire la cerința de încasare a eventualelor cheltuieli de transport sau obligarea pârteii de a transporta bunurile în mun.Chișinău, Colegiul civil a reținut că la fel este una neîntemeiată, în situația în care acțiunile concludente ale acesteia au demonstrat rea-credința apelantei, or avea obligația pozitivă de a comunica precum că nu va mai închiria apartamentul intimatei, astfel încât aceste cheltuieli au fost generate de acțiunile acesteia, urmînd a fi suportate doar de apelantă.

La 19 septembrie 2018, Angela Berladean, prin intermediul avocatului său Teodor Guțu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărîrii instanței de fond, solicitînd casarea deciziei din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărîrii din 31 iulie 2017 a Judecătorei Anenii Noi, în partea care acțiunea a fost respinsă și pronunțarea unei hotărîri noi, prin care acțiunea Angelei Berladean să fie admisă în întregime.

Ca temei de declarare a recursului a menționat prevederile art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat că, concluziile instanțelor judecătorești nu au fost întemeiate pe probe veridice și suficiente și sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt care a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural. A menționat că Angela Berladean începînd cu 29 octombrie 2013 și-a luat lucrurile personale din apartamentul închiriat și a trecut cu traiul în alt loc, iar cînd a încercat să-și ia lucrurile rămase și indicate în cererea de chemare în judecată, a stabilit că Natalia Cotoman a schimbat lacătul de la ușă, motivînd că este ocupată și nu poate veni în apartament, din care motiv Angela Berladean a fost în

imposibilitate de a-și lua lucrurile. La 09 mai 2014 intimata a fost reținută și plasată în Penitenciarul nr.13, în baza sentinței de condamnare la 8 ani și 6 luni privațiune de libertate.

Natalia Cotoman a prezentat instanței argumente și probe eronate și trucate, și anume conform bonului de plată prezentat seria EZ 376479 din 18 ianuarie 2014 intimata a achitat 146 lei pentru ușa blocată, însă nu a prezentat act referitor la faptul deblocării ușii de către Serviciul protecției civile și situațiilor excepționale. Actul de constatare la deschiderea apartamentului xxxxxxxx la 18 ianuarie 2014 nu poate servi ca probă, deoarece acesta a fost întocmit de două persoane, dintre care unul este Victor Cotoman, soțul intimatei, care este persoană interesată. Totodată la deschiderea apartamentului nu a fost prezent reprezentantul Angelei Berladean, reprezentant al autorității publice locale, polițist de sector, sau alte persoane ale autorității publice locale. Mai mult, acest act a fost întocmit nu la 18 ianuarie 2014, dar după data de 08 septembrie 2016, după primirea de către pîrîtă a copiei cererii de chemare în judecată, așa cum în acest act bunurile sunt indicate în ordinea care sunt indicate în cererea de chemare în judecată, nefiind indicate 6 denumiri, deși ulterior a fost recunoscut că și aceste bunuri sunt prezente, excepție fiind covorul german la prețul de 5000 lei. În același mod au fost întocmite și lista bunurilor transportate în factura de expediție, contractul de depozitare a bunurilor, procesul-verbal de primire-predare a bunurilor, faptele consemnate în ele nu corespund realității. Consideră că covorul a fost însușit de către intimată, după deschiderea în mod arbitrar a apartamentului, deoarece toate bunurile indicate de Angela Berladean s-au găsit, doar cu excepția covorului.

De către instanța de apel recurenta a fost limitată în drepturi la un proces echitabil, fiindu-i limitat accesul liber la justiție, nefiind escortată la ședința de judecată, cerere în acest sens fiind înaintată instanței.

Pe tot parcursul examinării dosarului intimata nu a dorit să permită accesul la bunurile recurtei, pentru a fi cercetate în scopul de a stabili dacă corespund stării lor fizice inițiale, motivînd că acestea sunt depozitate în depozitul SRL „Anavitas-Lux”, iar directorul se află în America.

Instanța incorect a încasat plata taxei de stat de la intimată în sumă de 150 lei, ca pentru acțiuni nepatrimoniale.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință reprezentantului Angelei Berladean, avocatului Teodor Guțu prin intermediul poștei electronice la data de 19 iulie 2018 (f.d. 191), recursul declarat la 19 septembrie 2018 de Angela Berladean, prin intermediul avocatului Teodor Guțu, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art.439 alin.(3) Cod de procedură civilă, judecătorul

raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Angela Berladean, prin intermediul avocatului Teodor Guțu, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Angela Berladean, prin intermediul avocatului Teodor Guțu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Angela Berladean, prin intermediul avocatului Teodor Guțu.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Angela Berladean, prin intermediul avocatului Teodor Guțu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh